

Sociëteit Vriendenkring
Jubileumboekje



1919 – 2019



GEFELICITEERD MET 100 JAAR SOCIËTEIT VRIENDENKRING!

Dit jubileumboekje is gemaakt ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van Sociëteit Vriendenkring
p/a Oostelijke Randweg 14, 1723 LH Noord-Scharwoude

De samenstelling is verzorgd door Frans Seijdell, Tiny Zijp en Ina Bonsel
Drukwerk Just Print It, in een oplage van 75

De foto's zijn gemaakt door Menno Boon, Edo Kleinhuis en Bert Peerboom
De historische foto's komen van Stichting Langedijker Verleden
De kranten van het Regionaal Archief Alkmaar
Afbeeldingen van Webmuseum Colf & Kolf en de Koninklijke Nederlandsche Kolfbond

De afbeelding op de voorkant is een houtsculptuur gemaakt door Dick v.d. Kommer

Met dank aan de sponsors: De Noordhollandsche van 1816, Lief Langedijk en De Heerlijkheid

Noord-Scharwoude, september 2019



Beste lezers,

In 2019 viert Sociëteit Vriendenkring haar 100 jarig bestaan, een lange tijd, maar kort in vergelijking met anderen. Tijdens de oprichting bestonden er al veel kolfclubs, de overkoepelende Nederlandse Kolfbond werd opgericht in 1885 en in Noord-Holland is in 1873 de eerste Kolf Sociëteit “Ons Genoegen” geregistreerd in Wormer. In Langedijk werd Sociëteit “Onder Vrienden” in 1887 opgericht.

In 100 jaar is er op allerlei gebieden heel veel veranderd, maar heel soms blijven dingen 100 jaar onveranderd. De wereld om ons heen is totaal anders geworden in de afgelopen eeuw, de kolvers van 1919 zouden nu versteld staan en heel veel niet begrijpen.

We zijn op een heel andere manier gaan leven en het invullen van vrije tijd gebeurt vandaag de dag anders dan 100 jaar geleden.

Waar in het begin van de Sociëteit wel 65 mensen lid waren, zijn dat er heden slechts 21.

Het is echter wel een soos met trouwe leden, sommigen zijn meer dan 50 jaar lid. Omdat de gemiddelde leeftijd toeneemt wordt naarstig gezocht naar aanvulling met jongere aanwas, ook met het oog op het voortbestaan van de Sociëteit.

Wat in die 100 jaar onveranderd is gebleven zijn de spelregels voor het kolfspel. Een spel waarvan gezegd wordt: “je ken het zo, maar je lere het nooit”.

Dat het moeilijk is en blijft, blijkt wel uit het feit dat slechts een handvol spelers de heilige graal van kolf weten te halen, nl. 60 punten slaan in 1 partij.

In dit boekje vindt u een weerslag uit notulen en publicaties, verluchtigd met foto's van ons soosleven.

Ik wens u, namens het bestuur, veel leesplezier.

Edo Kleinhuis, voorzitter





Sociëteit Vriendenkring

Ledenlijst Vriendenkring 2019

Naam	Lid sinds
Jan Wilmink	1968
Cor Keeman	1969
Nico (Do) Zijp	1990
Rob Eecen	1991
Herman Visser	1991
Lieze Rinsma	1995
Roelof Sassen	1995



2016



2018

2019

Frans Seijdel	2001
Menno Boon	2001
Dick v.d. Kommer	2002
Edo Kleinhuis	2003
Frank Bonsel	2003
Siem Groot	2003
Arie Chattillon	2008
Piet Krijgsman	2009
Ton Vredevoort	2009
Wim Zonderhuis	2009
Hylke Hoeksma	2013
Jan de Vries	2016
Dirk Korver	2017
Gerrit Besseling	2019





De geschiedenis van 'Vriendenkring' is goed na te gaan en te beschrijven aangezien bijna de hele administratie van de afgelopen 100 jaar nog aanwezig is. Vijf dozen met kasboeken, notulen, jaarverslagen, krantenartikelen, personalia en correspondentie zijn in het bezit van de vereniging. Een waardevolle bron om uit te putten. Er is dan ook dankbaar gebruik van gemaakt bij het schrijven van dit verhaal.

SOCIËTEIT „VRIENDENKRING”

Oprichting

De notulen van de eerste ledenvergadering dateren van 3 februari 1919. De voorzitter is aan het begin van deze vergadering afwezig, hieruit is op te maken dat de informele oprichting en bestuursverkiezing eerder heeft plaatsgevonden. Toch wordt 3 februari de officiële oprichtingsdatum genoemd. Tijdens deze vergadering wordt het Concept Reglement besproken, "hetwelk na enkele kleine verandering wordt vastgesteld". Niet minder dan 65 leden sluiten zich aan.

In het Huishoudelijk Reglement wordt de doelstelling van de Vereniging als volgt beschreven in artikel 2: "Men stelt zich voor op de Sociëteit genoeglijk bijeen te zijn door de uitoefening van Kolf, Billard en andere spelen". Artikel 3 sluit gokspelen uit: "Geen dobbelspel zal worden toegelaten".



Hotel, café, restaurant Concordia, anno 1920

Locatie

Tot 1910 is café De Burg in Noord-Scharwoude een gelegenheid waar voornamelijk niet-katholieken komen. Het is de plaats waar feesten en partijen worden gehouden en er is ruimte voor het verenigingsleven. Kastelein Deutekom verkoopt rond 1910 De Burg aan de Katholieke kerk en vanaf dat moment is De Burg dan ook een katholiek café. Daarom is de stichting van een nieuw Verenigingsgebouw in Noord-Scharwoude nodig. Een aantal notabelen bundelt de krachten en zo verrijst aan de overkant van de Dorpsstraat een nieuw gebouw. Dit wordt het nog altijd bestaande 'Concordia' (hetgeen betekent Eendracht). In die tijd een hotel, café, restaurant en toneelzaal annex kolfbaan en bioscooptheater. Het gebouw

wordt in 1918 geopend. De heer Horemans is de eerste 'gerant', twee jaar later gevolgd door de heer Jenner. Op 27 april 1922 wordt de heer L. Hop gerant. Dat blijft hij tot 1943.

Vanaf de oprichting houdt Sociëteit Vriendenkring zijn wekelijkse avond op de vrijdag in Hotel Concordia. Ook de ledenvergaderingen vinden hier plaats.

Bestuur

Het bestuur bestaat bij de oprichting uit: voorzitter T. Kostelijk, K. van Nienes, C. Pranger, G. Langedijk en C. Balder. In 1920 moet Balder volgens het reglement van orde aftreden en wordt C. Kuiper met grote meerderheid gekozen. In 1921 wordt K. van Nienes vervangen door K. de Vries. In 1922 wordt Artikel 19 van het reglement gewijzigd, zodat men zich herkiesbaar kan stellen en opnieuw in het bestuur kan worden benoemd. Dit



Sociëteit Vriendenkring

'geluk' komt voorzitter T. Kostelijk als eerste toe. Ook in de jaren erna worden de meeste bestuursleden herkozen en nog lange tijd blijven genoemde heren aan als bestuur.

In 1932 besluit voorzitter T. Kostelijk zich niet meer verkiesbaar te stellen met de woorden dat hij: "Reeds 14 jaar in het bestuur is geweest en nu weer eens liever jonge krachten in het bestuur zag en hoopt dat de Soos moge groeien en bloeien onder leiding van 't Bestuur". De bestuursleden Cor Pranger en G. Langedijk zijn ook niet meer herkiesbaar en er volgt een uitgebreide bestuursverkiezing.

Vanaf 1970 worden er niet alleen voor de benoeming, maar ook voor de herverkiezing van een bestuurslid verkiezingen gehouden. Ook al zijn er geen tegenkandidaten, dan nog worden de stembriefjes uitgedeeld!

Vanaf 1987 worden bestuursleden bij acclamatie ge- of herkozen.

Dat er in alle jaren veel bestuursleden zijn die heel lang hun functie uitvoeren is te zien in onderstaand schema:

voorzitter		secretaris		penningmeester		Lid 1		Lid 2	
T. Kostelijk	1919-1932	C. Balder	1919-1920	K. v. Nienes	1919-1921	C. Pranger	1919-1932	G. Langedijk	1919-1932
Ger Hop	1932-1937	C. Kuiper	1920-1932	K. de Vries	1921-1931	Gerard Deutekom	1932-1937	Kl. Langedijk	1932-1939
Gerard Deutekom	1937-1972	L. Dekker	1932-1943	L. Dekker	1931-1932	mr. Leen Mallekote	1937-1943	M. Maars (Thijs)	1940-1983
Cees de Waard	1972-1991	Jac Prijs	1943-1969	C. Kuiper	1932-1942	L. Dekker	1943-1951	Jan Schrijver	1983-2008
Rijn Wolfswinkel	1991-2009	Klaas Kuiper	1969-2002	Steven de Rijke	1942-1970	Jan Blom	1951-1969	Edo Kleinhuis	2008-2009
Edo Kleinhuis	2009-heden	Nico Zijp 1 ^e secr.	2002-heden	Jan Wilmink	1970-2010	Jan Wilmink	1969-1970	Frank Bonsel	2009-2010
		Roelof Sassen 2 ^e secr.	2002-2012	Frank Bonsel	2010-heden	Cees de Waard	1970-1972	Berry Schill	2010-2018
		Frans Seijdell 2 ^e secr.	2012-heden			P. Semeins	1972-1975	Dirk Korver	2019-heden
						Rijn Wolfswinkel	1975-1991		
						Ton Fokker	1991-1996		
						Nico (Do) Zijp	1996-2002		

Ereleden

- In 1943 vertrekt meester Mallekote en als dank voor zijn inzet wordt hij tot erelid benoemd. Vanaf die tijd wordt hem altijd een uitnodiging voor de ledenvergadering toegestuurd. Aangezien hij zijn tijd bij Vriendenkring als heel prettig heeft ervaren, komt hij bijna jaarlijks terug naar Noord-Scharwoude voor de vergadering. Het wordt al snel gebruikelijk dat hij daar een woordje spreekt en daarbij niet echt kort van stof is. Hij blijft de vergaderingen bezoeken tot 1967. Ook is de heer L. Mallekote van 1943 tot 1960 voorzitter van de Nederlandse Kolfbond, waardoor hij nog regelmatig zijn opwachting maakt bij de Langedijker Kolfverenigingen. In 1973 ontvangt men bericht van zijn overlijden.
- In 1954 wordt opnieuw een erelidmaatschap toegekend aan een vertrekkend Vriendenkring-lid. De eer komt C. (Kees) Langedijk Pzn. toe. Hij is lid vanaf de oprichting en heeft vele prijzen gewonnen bij het kolven. Op 15 juni 1958 ontvangt men het bericht van zijn overlijden.
- Ook secretaris Jac Prijs wordt in 1969 erelid. Begin april 1973 overlijdt Jac Prijs.



- Een jaar later ontvangt Steven de Rijke, die 28 jaar penningmeester was, ook deze titel. Hij zal nog geruime tijd als erelid de ledenvergaderingen bezoeken. Steven de Rijke overlijdt in januari 1989.
- In 1972 treedt Gerard Deutekom na 40 jaar bestuurslid te zijn, waarvan hij 35 jaar de voorzittershamer gehanteerd heeft, af. Hij krijgt daarvoor, terecht, het erelidmaatschap aangeboden. In december 1988 overlijdt hij.
- In 1985 bedankt Ger Hop voor zijn lidmaatschap wegens zijn hoge leeftijd. In de ledenvergadering van 18 januari memoreert de voorzitter de vele verdiensten welke Ger voor Vriendenkring heeft verricht. Hij is lid sinds 1922 en heeft een aantal jaren de voorzittershamer gehanteerd. In 1972 heeft hij met Gerard Deutekom en Thijs Maars de Nationale korpstitel behaald met een totaal van 472 punten. Als dank ontvangt hij een foto van het kampioensteam en wordt hij benoemd tot erelid. In 1987 overlijdt Ger Hop.
- In 1991 legt voorzitter Cees de Waard deze taak, wegens gezondheidsredenen, neer. Hij heeft 19 jaar deze functie bekleed, zorgde voor de maandelijkse bridge wedstrijden én voor de prijsjes hiervoor alsmede voor de maandelijkse kolfwedstrijden. Als blijk van waardering heeft men gemeend hem als erelid te moeten benoemen. Cees overlijdt op 15 januari 2003, nadat hij al geruime tijd ziek was.
- In 2002 geeft Klaas Kuiper te kennen dat hij zich niet herkiesbaar stelt voor een volgende bestuursperiode. Hij heeft 33 jaar als secretaris gefungeerd en veel werk voor Vriendenkring verzet, genoemd worden zijn jaarverslagen en het administreren van de onderlinge wedstrijden. Daarom wordt hij benoemd tot erelid. Hij kan helaas niet lang genieten van zijn 'vrije' tijd, op 7 oktober 2002 wordt Vriendenkring opgeschrikt door het bericht van zijn overlijden.

Jaarlijkse ledenvergadering

Tijdens de jaarlijkse ledenvergadering worden vanaf de oprichting de notulen van de vorige vergadering door de secretaris voorgelezen en de kas van de penningmeester gecontroleerd. Ook is er een 'Rondvraag', die in het begin 'Varia' wordt genoemd. Er wordt niet veel gebruik van gemaakt en als er punten zijn betreffen die meestal het kolfspel en de wedstrijden.

Uit de notulen van 2 februari 1923: "Van de rondvraag maakt niemand gebruik. Wel had de Heer Blokker nog wat willen zeggen maar hij kon toch niets verstaan, dus hield hij hem nu ook maar stil".

De vergaderingen zijn over het algemeen kort en de rest van de avond wordt doorgebracht met kolven en biljarten.

Vanaf 1943 wordt er door de secretaris ook een jaarverslag geschreven.

Dit verslag, dat bestaat uit (minstens) tien kantjes, wordt ook voorgelezen tijdens de jaarvergadering. In het verslag passeren de gespeelde wedstrijden en gewonnen prijzen de revue, maar ook persoonlijke zaken als jubilea en overlijdens komen aan de orde.

De vergaderingen beginnen altijd laat, in de beginjaren soms pas om 10 uur ('s avonds). Aangezien er aan het eind van de vergadering vaak nog een maaltijd wordt geserveerd, valt op te maken dat er in die tijd 's nachts nog laat volk op straat was.

In latere jaren is de aanvangstijd steevast om 9 uur. Op een vraag van één van de leden in de vergadering van 21 januari 2002 waarom dit zo is, geeft de voorzitter het antwoord dat: "in het 'grijze' verleden de soosleden voor het overgrote deel groentehandelaren en middenstanders waren en deze personen niet in staat waren op een vroeger tijdstip aanwezig te zijn. Traditiegetrouw zullen wij dit zo voortzetten".

De 'halve kip' is bij de leden van Vriendenkring een begrip geworden. Natuurlijk is de traditie van het eten van een hartige hap ergens ontstaan. In de vooroorlogse jaren lezen we hier niets over in de

HOTEL - CAFÉ - RESTAURANT		Exploitant: C. Duij
«CONCORDIA»		
Noord-Scharwoude		
Telefoon (02260) 2371		
Bankrekening 55	Bank: Coöp. Raiffeisenbank „Langedijk Noord” te Oudkarspel (Gironummer van de bank 423879)	
Noord-Scharwoude, 16 - 5 - 1969		
F. 'ening voor <i>Konf. soc. Vriendenkring</i>		
<i>14.2.69</i>		
<i>Jaarvergadering</i>		
<i>Hij met comp. d. en koffie</i>		
<i>30.00</i>	<i>af 13.25</i>	<i>197.50</i>
<i>12.90</i>	<i>BTW</i>	<i>10.45</i>
<i>70.00</i>	<i>BTW</i>	<i>87.05</i>
<i>10.45</i>	<i>BTW</i>	<i>10.45</i>
<i>Netto</i>		<i>197.50</i>
<i>16-5-69</i>		



Sociëteit Vriendenkring

notulen. In 1948 lezen we voor het eerst dat er “na afloop van de vergadering een koffiemaaltijd in alle gezelligheid plaats vindt”. In 1950 eindigt de vergadering met een kleine verrassing in de vorm van de bekende bal gehakt, ook wel “ronde verrassing” genoemd, hetgeen ook in de jaren erna zal gebeuren.

In 1969 moet de penningmeester betalen voor “kip met compote”. Op 10 januari 1975 eten ze “de bekende” kip na afloop van de vergadering.

Dat er in 1984 te weinig kip is, wordt veroorzaakt door Rijn Wolfswinkel die de oud- resp. ereleden Heinis, de Rijke, Maars, Langedijk en Hop persoonlijk ophaalt. Helaas blijkt de voorraad halve kippen niet op zo’n grote opkomst berekend. “Dit wordt snel opgelost door het aandragen van enkele fijne kipfillees”.

In 2010 komt er een eind aan deze traditie. Ter wille van de spijsvertering eet men in het vervolg de ‘aangeklede’ kip voor de vergadering. Daarom beginnen de jaarvergaderingen voortaan om 18.30 uur met een aperitief, dan de kip en daarna de vergadering en sluit men af met wat spelletjes rond de paal.

Contributie

Bij oprichting van de Sociëteit “betaalt elk lid 1 gulden per jaar voor de zaalhuur. Voor de kolf en het billard worden de helft van de gewone kosten berekend”. De contributie van de Nederlandse Kolfbond bedraagt jaarlijks 10 gulden.

In de jaren er na wordt de contributie geleidelijk verhoogd naar f4,00. In de crisisjaren moet de broekriem aangetrokken worden: in de notulen van 1933 is te lezen, dat “in deze slechte tijd” de contributie met 1 gulden wordt verlaagd. In de oorlogsjaren wordt dat weer vier gulden en in 1947 wordt f6,00 op de jaarvergadering goedgekeurd. 16 jaar blijft dat bedrag gehandhaafd, maar in 1963 op f10,00 gesteld. Dit bedrag stijgt om de paar jaar als de penningmeester aangeeft dat de financiële situatie dit nodig maakt.

In 1980 verhoogt de nieuwe uitbater, Jan Dijkstra,

de huur van f500,00 naar f1600,00. De contributie wordt dan ook van f50,00 naar f100,00 verdubbeld!

Begin jaren negentig daalt het ledenaantal naar 22 en dat betekent een verhoging naar f150,00.

Bij de invoering van de euro wordt de dan geldende bijdrage van f150,00 precies overgezet in €68,07. Op dit moment is de jaarlijkse bijdrage €125,00.

Dat verhoging van de contributie nodig is, heeft naast de inflatiecorrectie, verschillende oorzaken: De zaalhuur gaat omhoog, de afdracht naar de bond wordt verhoogd óf het ledenaantal daalt.

Eind vorige eeuw doet ook de digitalisering zijn intrede bij Vriendenkring. Gelukkig is er bij de jongere leden iemand die daar verstand van heeft. Rob Eecen zorgt voor een nieuw opgestelde ledenlijst en contributie betaalkaarten. Penningmeester Jan Wilmink is hem daar erg dankbaar voor.

Ballotage en Royement

Over toetreding en royement staan vanaf de oprichting in het Reglement duidelijke regels. Dat er voor nieuwe leden een ballotage plaats vindt, lezen we echter nooit in de notulen. Nieuwe- en vertrekkende leden worden daar ook niet in vermeld. Opvallend is dus dat in de notulen van 2 mei 1941 wordt vermeld dat een “nieuw lid met 14 stemmen tegen, 6 voor en 4 blanco werd gedeballoteerd”.

Op 5 september 1941 komt het bestuur met het voorstel “tot royement van het lid J.O. volgens artikel 9 van het reglement”. “Voorzitter sprak tot de vergadering: Ik heb hier weinig aan toe te voegen, die hier elke week komt



Gezegdes en uitdrukkingen voortgekomen uit het kolfspel

Paal en perk stellen
Met de natte vinger
De eerste klap is een daalder waard
Dat is een kolfje naar mijn hand
De kolf naar de bal werpen
Zo glad als een kolfbaan
Die oordeelt op de gis, slaat de bal vaak lelijk mis
Den gek behaagt zijne kolf
Het is een groot kolfhout van een mensch
Hij is overal bij met zijn korte kolfje
Zulke kolven zulke ballen
Het is geen recht spel, dat men met kromme kolven slaat
De plank misslaan
Hij heeft gelukkig gekolfd
Zo alle zotten kolven droegen, men vond geen hout genoeg om zich te warmen
Het is een weg als een kolfbaan
Men rukt eerder Hercules zijne kolf uit handen, dan een duit uit zijne beurs
Hij heeft kolf en bal
Met warme ballen en een stevige kolf speelt men het best
Daar zijn veel narren zonder kolven
De beste kolver slaat weleens een bal mis

Bron: Wikipedia



Roelof Sassen

Wim Zonderhuis





weet waar 't om gaat". Het voorstel wordt met 20 stemmen voor, 1 tegen en 1 blanco aangenomen. Wat deze heer heeft misdaan blijft voor ons een raadsel.

Vanaf 1943 worden de namen van nieuwe en vertrekkende leden genoteerd in het jaarverslag. De ballotage-formulieren vanaf 1970 zijn nog bewaard gebleven. De ballotage wordt altijd schriftelijk gedaan, zonder dat de geballoteerde daarbij aanwezig is. Zo gauw het nieuwe lid acte de présence mag geven, wordt van hem verwacht dat hij op 'een rondje' trakteert.

Dat er bij de ballotage ook wel eens iets mis kan gaan lezen we in het jaarverslag van 1997. "Nadat alle stembriefjes door de voorzitter in ontvangst waren genomen werd laatstgenoemde voor een partijtje kolf in de baan geroepen in verband waarmee hij de stembriefjes even onder een asbakje had gedeponneerd. Na beëindiging van zijn kolven dacht hij de betreffende formulieren even te tellen, doch deze bleken plotseling te zijn verdwenen. Meteen werd vriend Johan (Bruinsma) van sabotage verdacht, welke echter in alle toonaarden (en ditmaal terecht) alles bleef ontkennen. Want was nu in werkelijkheid het geval? Onze gerant, welke altijd van nette tafels houdt, had bij het legen van het asbakje ook de betreffende stembriefjes in de prullenbak gedeponneerd. Hetwelk gelukkig nog bijtijds is ontdekt".

Feestavond

Al tijdens de eerste vergadering wordt "de wenschelijkheid van een vrouwenavond" aangekaart door C. de Geus, "hetwelk door de vergadering wordt beaamd".

In de vergadering van 2 januari 1920 lezen we: "Eenstemmig wordt besloten tot een zoogenaamde vrouwenavond". De organisatie wordt in handen van het bestuur gegeven. Ds. Staal "raadt het bestuur om de verschillende medewerkers te vragen hoeveel tijd zij nodig hebben, hierna een programma op te maken en te zorgen dat het programma om 12 uur afgewerkt is". De voorzitter neemt deze wenk ter harte.

Ook het jaar daarna heeft Dominee Staal bij het vaststellen van de datum voor de Feestavond een flinke vinger in de pap. Het voorstel om deze te houden op zaterdag 19 maart wordt door Ds. Staal "zeer ongeschikt bevonden omdat de daaropvolgende Zondag bevestiging van nieuwe leden is". (in de kerk?) De avond zal dus worden gehouden op vrijdag 18 maart!

De bespreking van de Feestavond blijft ook in de jaren hierna één van de belangrijke punten van de agenda van de ledenvergadering.

In 1923 wordt Daan Pool, een op dat moment populaire cabaretier en cineast uit Schagerbrug uitgenodigd. In 1924 is de avond op 7 maart "met medewerking van het Kleine Tooneel en den Heer Slikker van Warmenhuizen met een Bioscoop-nummer". Er wordt vastgesteld dat ieder ten hoogste vier gasten mee mag nemen. In volgende jaren wordt b.v. "een voordrager" of "een humanist" voor de avond uitgenodigd.

In de jaren daarna wordt besloten de avond "met eigen krachten te doen slagen".

Blijkbaar beschikken een aantal leden over creatieve kwaliteiten en wordt zo de feestavond

gevuld. Dat er niet alleen door de leden wordt opgetreden maken we op uit de notulen van 1 februari 1929, het jubileumjaar. "De feestavond wordt gehouden op 16 maart. Overdag kolven en biljarten, ieder lid mag twee gasten meenemen, mits buiten de gemeente. De heer S. Timmerman zou willen dat enkel leden meededen voor de uitvoering. Door secr. wordt dit bestreden daar het soms heel lastig is en niet al te krap wordt gekeken". In 1931 wordt afgezien van een feestavond "om verschillende redenen" en in 1932 wordt duidelijk dat de crisis heeft toegeslagen. De feestavond gaat niet door "omrede de tijden nog even slecht waren als het vorige jaar". Er wordt alleen gekolfd en gebiljart op de feestdag op 4 maart.



'Het Kleine Toneel' met op de bovenste rij links G. Deutekom



Verzuchting van een oud kolver

Wijze: *Henri's Drinklied*

Toen ik jong was, vond ik kolven
Toch zoo'n frisch en heerlijk spel,
Maar, -- bij vrouwlief, bij mijn Grietje
Was het niet zoo zeer in tel; --

“Iedere keer

“Moet je weer

“Naar die kolfbaan” zei ze vaak dan:

“Is dat nu je liefste taak man?

“Ik weet wel wat ik liever wou:

“’s Avonds thuis zijn bij mijn vrouw!”

Ja, zei ik dan: “beste Grietje!

“Ik ben zo drommels graag bij jou!

“Maar, -- het kolven is zo heerlijk

“Dat je ’t niet gelooven zou:

“Twaalf, hoezeel!

“Ik juich dan meê

“Poedel sla ik nooit mijn leven

“En een slechte slag is zeven;

“Vrouw! Ik zal nog even gaan,

“En een mooie serie slaan!”

Ik ben nu oud, -- stram zijn mijn leden

’t Kolven is nog wel in tel,

Maar mijn vrouw vindt dat ik weinig

Spreek van ’t eedle mannenspel;

“Zeg eens Piet:

“Moet je niet

“Weer eens twaalfen slaan en elfen! --

“Als ik U was, ’t spreekt van zelve

“Dat ik niet versuffen wou

“Iedren avond bij mijn vrouw!”

Ja, zoo spreekt mijn beste Grietje

Maar ik zeg dan: “ ’t zal niet gaan

“Want het is niet meer zoo prettig

“Als ik meedoe in de baan:

“Ongeluk

“Kolf aan ’t stuk

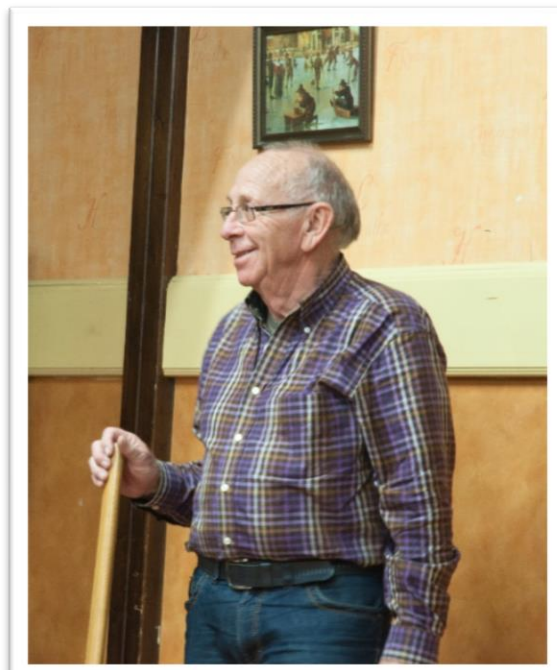
“Poedel, één, twee, hoogstens zeven

“Twaalf of elf nooit van mijn leven,

“Iedren keer een nieuw abuis;

“Vrouw! ... ik blijf liever bij je thuis.”

Overgenomen van een onbekenden dichter
(1905)



Dick v.d. Kommer

Piet Krijgsman





Sociëteit Vriendenkring

10 jarig Jubileum

Voor de viering van het 10-jarig jubileum van Vriendenkring wordt er flink uitgepakt. Op 28 september 1928 vergadert de algemene Nederlandse Kolfbond in Oudkarspel. Vriendenkring-voorzitter Kostelijk en secretaris Kuiper zijn daarbij aanwezig. "Dat wij de belangen van onze Sociëteit daar moesten bespreken met het doel om de groote Ned. Kolfbond in 1929 hier te ontvangen. Om ons tienjarig bestaan feestelijk te vieren". Dat lukt en met de voorbereiding hiervan wordt begonnen. Tijdens een extra ledenvergadering op 28 september 1928 wordt besloten om te gaan sparen voor het feest en elk lid zal elke maand een gulden betalen, die door "de secretaris zal worden opgehaald en op de boerenleenbank wordt gestort".

Tijdens het feest zal naast een kolfwedstrijd ook een biljartwedstrijd worden gehouden. "Tevens wordt gelegenheid gegeven voor de Vlotbrug". En "De Burgemeester wordt het eere-voorzitterschap aangeboden".

Op 17 mei 1929 is er opnieuw een vergadering ter voorbereiding van het Kolffeest van 7 t/m 10 september 1929. Het bestuur wordt uitgebreid in verband met de drukte met 8 man. Wat hun taken zullen zijn wordt niet vermeld.

Blijkbaar kan het wel eens mis gaan op de sociëteits-avonden, want de heer Mallekote vraagt "of het mogelijk is het feest zoo ordelijk mogelijk te vieren en dringt er op aan de voorzitter van de Ned. Kolfbond dit in zijn openingsrede naar voren te brengen".

Dat het feest en de kolfwedstrijden indruk maken, blijkt uit de verslagen in Alkmaarsche- en Schager Courant.

Het feest levert wel een financieel probleem op. Het van te voren gespaarde bedrag is f1020,18, het nadelig saldo f187,47. De bestuursleden Kostelijk, Kuiper, Pranger en Langedijk betalen hiervan elk f50,00. Om hen dit terug te kunnen betalen wordt de contributie met 50 cent verhoogd en zal er elk jaar f50,00 worden uitgeloot.



De crisis- en oorlogsjaren

In 1932 merken we aan de notulen dat ook de leden van de Sociëteit last krijgen van de crisis. De feestavond (met de dames) wordt een jaar uitgesteld en het inleggeld voor het kolffeest (dat wel gehouden wordt) wordt verlaagd van f1,00 naar f0,50. Ook het feit dat er voor de wedstrijd van de Ned. Kolfbond geen inleggeld wordt gevraagd wordt "door iedere kolver met open armen ontvangen".

In de vergadering van 10 februari 1933 wordt gemeld dat 7 leden hebben bedankt. Ook nu wordt er geen feestavond gehouden (dit zal pas weer gebeuren in 1944) en gaan de heren alleen kolven en biljarten op het kolffeest en: "Het bestuur stelt voor om f20,00 uit de kas te nemen voor de Prijzen en geen inleggeld". Bij de Rondvraag lezen we: "of de Soos niet een klein beetje lager kan in deze slechte tijd. Toen stelde het bestuur voor om voor één jaar een gulden minder te heffen, wat goed werd gevonden".

De belangstelling voor de soos loopt terug tijdens de crisisjaren. Het kan zelfs gebeuren, dat er naast de bestuursleden geen enkel ander lid op vrijdagavond naar Concordia komt. Ook de aanwezigheid van de leden bij de vergadering wordt steeds geringer. Met als dieptepunt de vergadering van 1935 met 10 leden. In 1939 komt dit punt aan de orde in de rondvraag: "H. Kuiper vroeg of de mogelijkheid er misschien nog bestaat om nieuwe leden te winnen. Algemeen was men er voor, maar de tijd hebben we niet mee".

In 1934 is al besloten om daarom de feestdag pas 's avonds om 6 uur te laten beginnen "aangezien de slechte opkomst de laatste twee jaar". In volgende notulen lezen we dat 'feestdag' vaak verandert in 'soosavond'.



Ook met de financiën wordt zuinig omgegaan. In 1934 bevat de kas f253,36, de uitgaven bedragen f110,90 en het batig saldo is f147,46. In 1939 zijn de ontvangsten f195,41, de uitgaven f91,63, en het batig saldo f103,78. In 1940 is er gelukkig weer een flink (18) aantal leden op de vergadering. Met de financiën gaat het minder goed. Er is nog een saldo van f69,77 en daarom wordt voor de soosavond op 15 maart voorgesteld: "een kwartje inleggeld te heffen omdat de kas zo verzwakt is".



28 september 1943 Dagblad Noord-Holland, Schager Editie

Als de oorlog uitgebroken is in 1940 staat hierover niets specifiek genoteerd in de notulen. Wel dat op 24 januari 1941 besloten wordt om met de feestavond te beginnen "om 3 uur 's middags wegens de verduistering". In de oorlogsjaren wordt er als voorheen gekolfd en gebiljart. In de wintermaanden wordt aan diverse wedstrijden meegedaan. In de Alkmaarsche Courant staan de uitslagen van de wedstrijden en berichtjes over de vergaderingen naast artikelen over de oorlogshandelingen. Vriendenkring groeit en de vergaderingen worden goed bezocht. Blijkbaar hebben de leden behoefte aan de gezelligheid van de Sociëteit.

Pas in het laatste oorlogsjaar komt het gevaar dichterbij. Op 5 januari 1945 wordt een bestuursvergadering gehouden: "Na ampele bespreking werd besloten om - wanneer dit althans door de huidige deportaties van onze mannen naar Duitsland nog mogelijk is - de jaarvergadering op vrijdag 12 januari 1945 uit te schrijven". De vergadering gaat door, hij begint om 4 uur en er zijn 23 leden aanwezig. Naast de vaste agendapunten vermeldt de voorzitter "dat de vrijdagmiddag voorlopig voor onze soos blijft gereserveerd. Men kan een spelletje kaarten in het verwarmde woonvertrek van de gerant, of kolven in de onverwarmde kolfbaan".

25-jarig bestaan

"Hoewel de tijdsomstandigheden alsdan wel niet gunstig zijn is de voorzitter toch van mening dat dit feest enigszins feestelijk moet worden herdacht" lezen we in de notulen van 24 september 1943. "Voorzitter vindt hierin ook een gereede aanleiding om onze vrouwen, die al vele jaren zijn verstoken, in deze herdenking te betrekken". Voor de organisatie worden weer een aantal extra vergaderingen gehouden waarin het programma langzaamaan vorm krijgt.

Het feest wordt gehouden op 12 februari 1944. Het programma luidt als volgt: 3 uur ontvangst van de leden met hun dames, na het officiële gedeelte gezellig samenzijn afgewisseld door muziek en voordracht, om 6 uur bitteruur (attractie-wedstrijd op het groene laken voor onze vrouwen), 7 uur diner en gezellig samenzijn met o.a. een zangwedstrijd en schimmenspel tot 10.30 uur, waarna sluiting.

"Tijdens het gezellig samenzijn zullen enkele tractaties vanwege de kas en enkele philanthropische leden beschikbaar gesteld worden. De kosten van het diner à f10,- p.p. komen voor rekening van deelnemers".

Er zijn die avond 76 gasten aanwezig, "de heeren met een bloem in het knoopsgat, de dames zulks bij wijze van fleur-de-corsage".





Jan Langedijk

Een landelijk bekende sporter is ook lid van Vriendenkring. De voorzitter maakt in de vergadering van 10 januari 1947 melding van het feit dat schaatser Jan Langedijk ongeslagen Nederlands Kampioen is geworden. "Zijn voorstel om Jan, die in Noorwegen verblijf houdt, een telegram met felicitatie van onze Soos te zenden, wordt met luide bijval onderstreept".

Verheugd zijn de leden van Vriendenkring dan ook als Jan aanwezig is op een kolfavond in maart, waar hij op onderhoudende wijze vertelt over zijn behaalde kampioenschap en zijn verblijf in Noorwegen.

In 1948 krijgt Jan opnieuw een telegram van de Soos "bij wijze van stimulans, als hij de nationale kleuren bij de Olympiade in Sankt Moritz verdedigt".

Op 16 mei 1948 trouwt Jan Langedijk in Alkmaar en de secretaris schrijft hierover uitgebreid in het jaarverslag: ---- "De erehaag van Neerlands beste schaatsenrijders, fotografen, filmoperateurs, de officiële ontvangst in het Victory-hotel, het welkomstlied door de circa 100 gasten, de lunch in de met vele bloemen versierde Irene-zaal ---- het was alles tot in de puntjes verzorgd".

60^{ste} Nationale Kolfwedstrijd

In 1948 staat Vriendenkring voor de zware taak om de 60^{ste} Nationale Kolfwedstrijd te organiseren. Een vijfdaags gebeuren, met als afsluiting een feestavond. Dat hiervoor een flinke graai in de kas moet worden gedaan is voor het bestuur een probleem, waarvoor de leden uiteindelijk op draaien. Al in 1946 wordt er geen feestavond gehouden, aangezien de "de kas geen uitgaven meer toelaat". Het bestuur stelt zelfs een contributieverhoging voor, hetgeen "spontaan wordt verleend". De reden voor deze financiële offers komt voort uit het feit dat het bestuur geen zin heeft "om de kosten te dekken uit de opbrengst van attracties, zoals verloting, rad van fortuin, e.a.. De ervaring heeft ons geleerd dat het geleur met loten niet de aangewezen weg is en zeer storend werkt op het goede en vlotte verloop van de wedstrijden".

Ook de feestavond van 1947 vindt geen doorgang, alles met vooruitzicht van een "prachtige slotavond bij het vijfdaagsche kolfbestijn". Er wordt een extra commissie gevormd die zowel biljart- als kolfwedstrijd zullen uitwerken en die doen hun werk goed.

340 Kolvers doen mee aan de wedstrijden die 5 dagen duren, waarbij zij op maandag verrast worden door een bezoek van de Commissaris van de Koningin (hij is toch in Langedijk vanwege de opening van het Bollengebouw). De vergadering van het Dagelijks Bestuur en afgevaardigden vindt plaats in de raadzaal van het Gemeentehuis en wordt gevolgd door een bitteruur en een diner in Concordia. Tot slot zijn de prijsuitreiking en feestavond op dinsdag op de versierde zolder van Concordia bijzonder gezellig.

Van het feest en de wedstrijden wordt uitgebreid verslag gedaan in de Alkmaarsche Courant.

In de vergadering van 14 januari 1949 bedankt de voorzitter dan ook de leden "die door hun financiële bijdrage deze wedstrijd, die voor de Ned. Kolfbond in het algemeen en Onze Vereniging in het bijzonder, zo een groot succes is geweest, hebben mogelijk gemaakt".

Een bijzondere secretaris

Als meester L. Mallekote in 1943 naar Hoorn vertrekt wordt Jac Prijs als nieuw bestuurslid gekozen. Hij krijgt de functie van secretaris. Vanaf dat moment zijn de notulen uitgebreider en wordt er ook een jaarverslag gemaakt en voorgelezen op de vergadering. Dat deze jaarverslagen nogal uitgebreid zijn lezen we in de notulen van 30 januari 1948, als de voorlezing hiervan circa één uur duurt! Maar het wordt met "grote aandacht en belangstelling door de vergadering gevolgd". (schrijft de secretaris dus over zichzelf!)

Dat zijn geschriften erg op prijs worden gesteld door de leden, blijkt uit het feit dat één van hen vraagt om een exemplaar te mogen bezitten, "waarvoor hij zelf de kosten wil nemen". Het jaar daarop deelt de voorzitter mee, dat dit om technische redenen niet mogelijk is.

Toch is er ook wel eens een puntje van kritiek b.v. "over het bezigen van krachttermen" die door een lid als onaangenaam worden beschouwd.



Menno Boon, Ton Vredevoort en Wim Zonderhuis

De V van VRIENDENKRING

De V van Vrijdagavond

De V van onze Vrouw, die het zo ontzettend leuk vindt,
wanneer manlief naar de Soos gaat

De V van Vrolijkheid

De V van Vermaak

De V van Vertier

De V van Verpozing

De V van Vaderdag, die ene dag dat wij mannen
een V van Verzetje hebben

De V van Vertering

De V van Verrek, is 't al zo laat

De V van Verreisd

(geschreven door Jac Prijs t.g.v. het huwelijksjubileum
van een Sooslid in 1954)



Herman Visser, Dick v.d. Kommer,
Cees Bruin en Cor Keeman



Jan Wilmink



Sociëteit Vriendenkring

De prozaïsche bloemlezingen, met daarin verwerkt wereldnieuws, landelijke sporten en veel vrolijke gebeurtenissen uit het kolfjaar worden in 1973 gekopieerd en ingebonden in 3 boekwerken. Al met al een prachtig tijdsdocument over de periode 1943-1968.

Een kort stukje uit het jaarverslag van 1961 (10 blz.): ----“Uit dit korte overzicht blijkt wel, dat de VRIENDENKRINGERS over het afgelopen jaar een stevig woordje hebben meegesproken en tegelijk een stevige greep uit de prijzenpot hebben gedaan. Mochten we, bij al die successen een enkele prijswinnaar hebben vergeten... het zij ons vergeven.

En zo zijn we dan aangeland bij de donkerste maar toch lang niet ongezelligste maand van het jaar, de maand van koek en gart, van kanjers van boterletters, van marsepein, van kerstkransen, krentebollen, klokgelui, voetzoekers, zevenklappers, donderbussen en gierende keukenmeiden. We zagen, weer met de nodige trots in ons hart ... en met stijgende verbazing op ons beeldbuis, hoe of de Utrechtse Reus Antoon Geesink daar in Parijs de ene Jap na de andere Jap onderste boven kegelde ... en we concludeerden, dat ons kleine landje met zijn vijf wereldkampioenen, wanneer we daar Sjoukje ook bij mogen rekenen, toch op sportgebied een woordje meespreekt”. ----

In een buitengewone algemene vergadering op 23 mei 1969 wordt, om gezondheidsredenen, na 26 jaar afscheid genomen van secretaris Jac Prijs. Vele lovende woorden worden tot hem gesproken door de voorzitter en de heer L. Kalverdijs. Hij krijgt het erelidmaatschap aangeboden, hetgeen hem niet onberoerd laat.

(Overigens is hij toch ook op 16 januari 1970 schrijver van de notulen, aangezien de nieuwe secretaris, Klaas Kuiper, door ziekte afwezig is)

Gezond gedrag?

Hoewel één van de leden van Vriendenkring de alom bekende Dokter Wilmink is geweest, kun je in de jaren van zijn lidmaatschap niet merken dat dit tot een gezondere leefstijl van de leden heeft geleid.

Het geven van een rondje tijdens de vergadering wordt uitgebreid vermeld in de notulen, evenals de aanbidding van een kist sigaren door P. de Geus. Ook bestaan de prijzen voor de biljartcompetitie in die tijd uit sigaretten.

In de vergadering van 17 januari 1958 maken ze het wel heel bont! De voorzitter heeft als eerste een rondje toegezegd in verband met zijn herbenoeming. Meester Mallekote, die als erelid altijd wordt uitgenodigd op de ledenvergadering, wil zijn dank overbrengen met een borrel. Dokter Wilmink voelt zich bezwaard en wil zich afkopen door het offreren van een borrel. Thijs Maars wil, als uitgeroepen ‘Vriendenkringer Sportman van het jaar’ niet achterblijven en Gezines Kroon is met zijn prijs voor het biljarten zo in zijn schik, dat hij ook een borrel offreert.

Dit alles is volgens de voorzitter eigenlijk wel te veel, maar de heren laten zich lekker inschenken.

Nieuwe beheerders en verbouwingen in Concordia

Uit het Jaarverslag: Op 30 april 1948 worden hospes (ook gerant genoemd in andere verslagen) Arie de Vries en zijn vrouw Aafje hartelijk bedankt voor de goede zorgen in de afgelopen 5 jaar.

De nieuwe gerant wordt Cor Liefhebber en zijn vrouw Sjaan. Zij beheren, met behulp van hun dochter Tine, Hotel Concordia. Cor is zelf ook lid van Vriendenkring en zit geruime tijd in de biljartcommissie.

De voorzaal ondergaat een kleine verbouwing en in 1951 wordt vermeld dat het een grote verbetering is dat er 500 nieuwe klapstoelen zijn aangeschaft.

In april 1961 nemen Kees en Riek Duif de zaak van hen over. In het hotel/café vindt opnieuw een verbouwing plaats, de voorzaal wordt flink onder handen genomen door o.a. de heren de Geus, Klinkert, Dirkmaat, Kuiper, de Rijke, e.a.

De soosavonden verhuizen tijdelijk naar de kolfbaan en dat bevalt wonder boven wonder eigenlijk heel goed. Op 10 juni 1961 vindt de officiële opening plaats en de verzorging op de wekelijkse soosavond verloopt als vanouds, hoewel de leden nog wel even moeten wennen aan het nieuwe, deftige interieur.



Concordia anno 1965

In 1965 wordt naast de grote zaal een aanbouw geplaatst met daarin een garderobe en toiletten. Op een soosavond in september kunnen de heren daar voor het eerst gebruik van maken, hetgeen als een enorme verbetering wordt gezien: “Wij voelen ons in deze betegelde ruimte met het keurige sanitair, als in een zeer luxueus hotel”. Vriendenkring lid Piet de Geus is de uitvoerder van deze renovatie.

In 1969 neemt Piet Duif, samen met vrouw Ellen, Concordia over en wordt de nieuwe eigenaar van het complex.

In 1971, wordt op voorstel van Dokter Bruinsma contact gezocht met ‘Ons Genoegen’ en ‘TOP’ om de kolfbaan te vernieuwen.

“Thijs Maars stelt hierna dadelijk f100,- beschikbaar terwijl een ons bekende Dr. eveneens zijn voorbeeld volgt”.

De plannen worden voortvarend uitgevoerd (er kan slechts 1 maand niet worden gespeeld) en in februari 1972 wordt de nieuwe baan in gebruik genomen: “Stonden wij eerst wat vreemd tegen een dergelijke gladde baan aan te kijken, alras bleek dat dit alles meeviel en dat de vernieuwde baan tot één van de allermooiste in de kolfwereld gerekend mag worden waar wij terecht trots op mogen zijn”.

In 1975 wordt Concordia aangekocht door Piet de Geus. Hij verpacht de zaak aan J. Dijkstra, die er een wat vriendelijker en moderner aanzicht aan geeft. J. van Eekeren wordt hospes (opgevolgd door Jan Jong in 1978). Helaas is de baan niet altijd beschikbaar op de vrijdagavond, daarom wordt op de ledenvergadering van 9 januari 1976 door het bestuur voorgesteld om de soosavond naar de woensdag te verplaatsen. Maar dat gaat niet door: “Daar 100 % van de aanwezige leden aan de vrijdagavond blijft vasthouden is dit voorstel afgewezen”. Uitgeweken wordt dan naar zaal Hendriks in Oudkarspel.

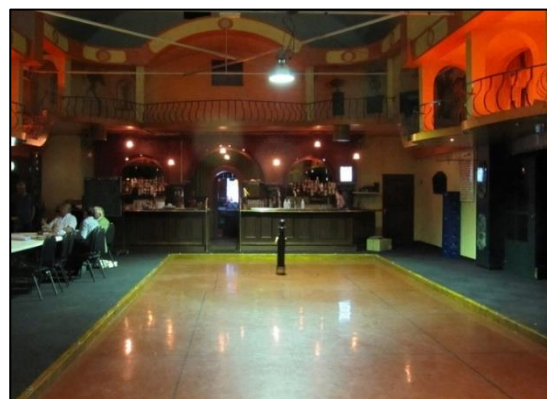
In de vergadering van 1979 wordt opnieuw besproken of het niet beter is om voortaan in zaal Hendriks te gaan spelen. Opgemerkt wordt dat de kolfbaan in Concordia gedeeltelijk eigendom is. Bovendien gaat het gerucht dat Hendriks de zaal wil verkopen, dus het is verstandig om geen overhaaste stappen te nemen.

Groot is de verontwaardiging als blijkt dat Dijkstra in 1980 de zaalhuur fors heeft verhoogd, ondanks “dat de avonden zeer veel keren moesten uitwijken”. Opnieuw wordt overwogen of het niet beter is de soosavond naar een andere dag of andere baan te verplaatsen. Men neemt hierover geen besluit en ziet het nog een jaar aan. De penningmeester is wel zo slim om niet het totale bedrag aan zaalhuur over te maken, aangezien er jaarlijks een aantal keren moet worden ‘uitgeweken’.

In de volgende jaren lijkt het goed te gaan met de soosavonden op vrijdag, vooral als op 1 augustus 1985 Marja en Peter de zaak “voor eigen rekening gaan exploiteren”. De zaal wordt verbeterd en het soosleven kan “zich in een sfeervolle omgeving afspelen”. Alleen als Marja en Peter in de zomervakantie de zaak 3 weken sluiten, wordt er geen soos gehouden.

In 1991 is dan eindelijk de kogel door de kerk: de soosavond is verplaatst naar de maandag. Eerst met een proefperiode van 3 maanden, maar in de jaarvergadering van 1992 merkt de voorzitter op “dat het een goede beslissing is geweest de soosavond van de vrijdag naar de maandag te verplaatsen, gezien de thans goede opkomst van de leden”. Het aantal leden is zelfs met 7 toegenomen, waardoor men voortaan met twee zestallen aan de competitie kan deelnemen! Eind maart 1995 wordt het beheer overgenomen door Miranda en André.

“Na maanden van overleg en vergaderen, begroten en telefoneren is het dan eindelijk zo ver gekomen, dat de kolfbaan in Concordia wordt vernieuwd, welke werkzaamheden worden uitgevoerd door een professioneel bedrijf”. Dit kunnen we lezen



De vernieuwde kolfbaan in Concordia



Sociëteit Vriendenkring

in het jaarverslag van 1995. Dankzij 'een bedelbrief' van de penningmeester hoeft er voor de nieuwe baan slechts f387,50 uit de kas van Vriendenkring te worden bijgepast. Dat de baan niet direct goede resultaten oplevert voor de Vriendenkringkolfers tijdens de Langedijker kampioenschappen is natuurlijk wel jammer!

In 1998 kan er 6 weken niet gekolfd worden wegens een algehele renovatie. Op 21 september is de officiële (her)opening van Concordia en kunnen de aanwezigen met eigen ogen zien dat er "kosten nog moeite gespaard zijn en het een zeer fraaie accommodatie is geworden".

Halverwege 2005 verneemt het bestuur dat Concordia wellicht verkocht zal gaan worden aan een projectontwikkelaar. Voorzitter Rijn Wolfswinkel onderneemt meteen actie en voert gesprekken met andere verenigingen, de wethouder, het bondsbestuur en andere zaalhouders. Uiteindelijk wordt een oplossing gevonden en Sociëteit Vriendenkring verlaat, na 86½ jaar Concordia.

Op 7 juni 2006 komt men voor het eerst bijeen in Celavie in Oudkarspel. Gelukkig is daar een bekend gezicht: Marja, die ook in Concordia haar sporen had verdiend. Aan de nieuwe baan moet iedereen wel even wennen en ook aan de andere avond: voortaan is woensdag-soosavond.



'Celavie' in Oudkarspel,
vanaf 1 mei 2019 'De Heerlijkheid'



Kolven, kaarten of kletsen?

Vanaf de oprichting zijn kolven en biljarten de belangrijkste invulling van de Soosavond. In de beginjaren lezen we in de notulen van de vergaderingen over deze twee activiteiten wel een en ander. In 1934 komt uit de vergadering het voorstel of het niet mogelijk zou zijn om een "brits" (bridge) club op te richten om het wat gezelliger te maken. Hetgeen dan ook wordt geprobeerd.

Blijkbaar komen er op vrijdag ook niet-leden naar Concordia, want in de notulen van 1938 staat: "Kostelijk vroeg of de Gasdirecteur lid van de Soos was, omdat het niet paste als die geen lid was, en de leden niet konden biljarten, dat vond spreker noodlijdend".

In 1943 is het pandoeren weer in ere hersteld en in de koude wintermaanden kunnen de heren kaarten in het warme voorcafé.

Dat de verschillende activiteiten op de soosavond elkaar weleens in de weg staan maken we op uit de notulen in 1948: "De Biljartwedstrijd, weliswaar met veel animo begonnen, kon ook ditmaal niet tot een goed einde gebracht worden". En bij de rondvraag lezen we: "Dr. Wilmink zou gaarne zien, dat behalve de bestaande genoegens die onze Soos biedt, ook de mogelijkheid geopend zou kunnen worden tot het instellen van een gezellige zwetstafel. Voorzitter merkt op dat zo een zwetstafel eigenlijk al Soosrecht bij Vriendenkring heeft verkregen. Al moet hij toegeven dat de aanvang daarvan eigenlijk wel wat laat is en gewoonlijk plaats heeft, wanneer de andere genoegens achter de rug zijn. Hij adviseert Dokter om wat meer op de Soos te komen, teneinde zijn idee wat meer te propageren".



De Kletstafel nog altijd in gebruik!
Nico Zijp, Roelof Sassen, Frank Bonsel
en Berry Schill in 2010

Een soortgelijk ‘probleem’ lezen we in de vergadernotulen van 11 januari 1963: “Voorts wijst de Heer Slot erop dat de belangstelling van de Soosleden zich de laatste tijd slechts concentreert op de beoefening van de kolf sport, waardoor de belangstelling inclusief het vermaak in de voorzaal voor en groot deel gaat verloren. Hij vindt dit teleurstellend en niet in het belang van de Soos. Hij vraagt hierin verandering te brengen. Voorzitter geeft toe dat voor de kolf sport veel animo bestaat, wat reeds bij verschillende wedstrijden goede resultaten heeft opgeleverd. Van de circa 40 leden zijn er ongeveer 16 kolvers, die regelmatig de Soosavonden bezoeken. Wanneer ook de niet-kolvers meer van hun belangstelling blijf gaven, zou het euvel verholpen zijn. Voorzitter kan de teleurstelling van de heer Slot volkomen begrijpen en we moeten dan ook van kolvers zijde zoveel mogelijk onze Soosbroeders in de voorzaal aanvullen opdat ook daar ‘spel en sport’ kan doorgaan”.

De kolvers doen hun best want op de vrijdagavond voor Sinterklaas is het erg gezellig: Er is 1 pandoertafel, 2 bridgetafels, 1 klaverjasafdeling, 6 biljarters en 5 toeschouwers.

Blijkbaar zakt het kaarten toch weer wat in de benen, want in 1973 wordt het bridgen opnieuw geïntroduceerd, “hetgeen in een behoefte voorziet”.

Ook in 1976 komen er weer kaartvragen voor in het jaarverslag omdat nieuwe leden willen leren klaverjassen en bridgen. De heren Bruinsma en Maars bieden zich aan als leermeester. Ook heeft Bruinsma nog een opmerking: “Ik vind het onreglementair dat in het jaarverslag wel de kolfuitslagen, maar niet de bridge uitslagen worden vermeld”. Uiteraard wordt daar verandering in gebracht.

In 1977 wordt door P. Slot een plan gelanceerd om een biljartcompetitie te beginnen, die tot op de dag van vandaag door het jaar heen wordt gehouden.

De klaverjasavonden, waarbij ook de partners welkom zijn, worden jarenlang druk bezocht. Herman Visser en Reijer Klaver nemen hiervoor lange tijd de organisatie op zich, totdat de belangstelling minder wordt en men in 2015 besluit ermee te stoppen.

Jubileumactiviteiten

Dat Vriendenkringers niet alleen een leuk partijtje kolf of biljart spelen, maar ook wel van een feestje houden is inmiddels duidelijk. In de jaren na de oorlog wordt bijna elk jubileum aangegrepen om iets te vieren waarbij de dames dan ook aanwezig mogen zijn. Zo wordt in 1949 het 30-jarig bestaan “op rustige wijze herdacht, met o.a. een eenvoudig maar prima diner”. In 1954 het 35-jarig bestaan met o.a. reisfilms van Dokter Wilmink, een koffietafel en een geanimeerd bal dankzij de grammofoon-installatie van de dokter. In 1959 wordt de herdenking van het 40-jarig bestaan gevierd op een feestelijke avond met een koffiemaaltijd, kolfwedstrijd met dames + herenkoppels, film en dansje. Hiervoor moet f20,- per paar worden betaald.

50-jarig bestaan

Op 3 mei 1969 wordt het 50-jarig bestaan herdacht in samenwerking met de dames van ‘TOP’. Het programma komt al ter sprake in 1967, zodat er door de eigen leden alle tijd is om het feest voor te bereiden. Er wordt een Vriendenkring-Rally voorbereid, waarvoor zelfs de medewerking van de politie nodig is om in de



Sociëteit Vriendenkring

Oosterstraat de auto's te kunnen parkeren. De puzzelrit zal halverwege een restaurant in Bergen aan Zee aandoen, waar een consumptie (uiteraard geen alcohol!) kan worden genuttigd. Als alle teams terug zijn is er borreluur in Concordia, een diner en een gezellig samenzijn tot 12 uur. Voor dit alles is inmiddels door de leden gespaard.

Ook in de volgende acht jaar wordt er jaarlijks een feestavond gehouden samen met de damesvereniging van 'TOP'. Op het volgende Jubileumfeest moeten we echter wachten tot 1994.

75-jarig bestaan

Hoewel er in de jaren tussen 50 en 75 jaar tijdens een ledenvergadering wel eens wordt geopperd dat het misschien tijd is voor een jubileumfeestje, wordt er toch gewacht op het echte 'kroonjaar' 75. Men besluit om het binnen de vereniging te vieren en hoewel er door één van de leden in de jaarvergadering van 14 januari 1994 voorgesteld wordt om met een bus naar Amsterdam te gaan en dan een boottocht langs de Vecht te maken, wordt er uit kosten oogpunt toch een andere draai gegeven aan het feest.

Op 14 mei 1994 worden de soosleden met hun dames welkom geheten in Concordia. Vervolgens vertrekt men in viertallen per auto voor een sterrit met hindernissen door het West-Friese land. Onderweg wordt gepauzeerd in Nieuwe Niedorp en bij terugkomst in Concordia wacht een kop koffie met koek in de vorm van een kolfkliek (Sam Rood heeft die gemaakt in de bakkerij van zijn broer). Er is ook een uitgebreide broodtafel en er wordt een quiz gemaakt, waarvoor uiteraard leuke prijsjes zijn. Tenslotte krijgen de heren een foto en de dames een flesje wijn met het logo van de soos.



Nationale kolfwedstrijden

In 1974 wordt de zesdaagse Nationale kolfwedstrijd in Concordia gehouden. Vriendenkring en Ons Genoegen organiseren dat samen. Om dit te kunnen bekostigen gaat in 1971 de contributie met f10,- omhoog naar f35,- per jaar. Er wordt dus goed gespaard en verder hebben de leden de Geus en v.d. Ben een garantiefonds gevormd van f1000,-. En door Provinciale Staten wordt subsidie verleend!

De wedstrijden worden geopend door Burgemeester v.d. Brink, die een prachtige afklap verricht van 11 punten. Voor de Vriendenkringleden zijn de wedstrijden niet echt succesvol, behalve voor Klaas van Nienes die bij de junioren het kampioenschap, en daarmee een zilveren medaille, behaalt met een score van 91 punten. Over het verdere verloop van deze dagen staat niets vermeld in jaarverslag en notulen, behalve dan dat de prijsuitreiking een "wat rommelig verloop" heeft, dankzij het "overenthousiasme" van de Bondsvoorzitter J. Klinkert.

De zestiger jaren

De jaren zestig zijn de jaren van vooruitgang en welvaart. In de jaarverslagen van Jac Prijs wordt geschreven over het bezit van televisie en auto bij bijna alle soosleden. Er worden reizen gemaakt als

het vakantie is naar het 'verre' buitenland en er worden ansichtkaarten ontvangen uit b.v. Oostenrijk en Noorwegen. Het soosleven is erg gezellig en soms wat luidruchtig. De avonden worden gebruikt voor spel en borrelpraat, waarbij niet één maar vele borrels hun weg in de kelen van de heren vinden. De weg naar huis wordt ook wel gevonden, maar of hij recht is?

Gelukkig is er ook aanwas van nieuwe, jongere leden. Twee van hen zijn nu nog steeds lid, te weten Jan Wilmink en Cor Keeman.



Na soostijd

Vele jaren geleden waren onze wekelijkse soosavonden op vrijdag. Een zeer geschikte avond, omdat vrijwel iedereen de volgende dag dan vrij was. Op toerbeurt kregen alle bezoekers dan, zoals gebruikelijk, de gelegenheid hun partijtje kolven te spelen. Of de resultaten goed of slecht waren was niet zo belangrijk, als het maar gezellig was. Het kwam echter weleens voor dat enkele leden later toch nog op zoek gingen naar nog meer ontspanning. Over één van deze uitstapjes gaat het volgende verhaal.

Op een mooie zomeravond liet één van de leden zich ontvallen, dat hij die morgen in IJmuiden een emmertje slibtongetjes had aangeschaft. Of er misschien mensen waren die wilden helpen deze visjes soldaat te maken. Het was inmiddels half twaalf. Toch waren er nog vijf leden hiertoe bereid. Voor het nuttigen van dit feestmaal moesten we echter naar Egmond aan Zee, waar het één en ander in een op het strand staande caravan zou worden klaar gemaakt. Geen probleem. Eén van de leden haalde zijn personeelsbusje van huis en we togen op pad. In Egmond aangekomen was het even zoeken, maar al snel vonden wij ons "restaurant" op Strand-Zuid. Het werd een zeer geanimeerde maaltijd: slibtongetjes, stokbrood en een wijntje of biertje. Ongemerkt was het al gauw half drie, dus maar snel naar huis. Dat bleek echter niet zo makkelijk. Het Volkswagenbusje wilde absoluut niet starten. In een telefooncел op het Pompplein werd taxi Kobie gebeld. Tijdens het wachten probeerden we de tijd te doden. Opeens bedacht één der mannen dat het misschien wel leuk was zijn mooie rooie zakdoek in de aldaar staande vlaggenmast te hijsen. Zo gezegd, zo gedaan. Toen echter even later de zakdoek weer moest worden gestreken, bleek die boven in de mast vast te zitten. Opnieuw geen probleem. Eén der mannen zou wel even in de mast klimmen. De mast bleek daar echter niet tegen bestand en brak, zodat de klimmer wat onzacht op de keien viel. Gelukkig liep dat goed af. Zakdoek weer in de broekzak gestopt en de gebroken mast langs de kant van de weg gelegd. Ondertussen was de taxi gearriveerd en werd het busje op sleeptouw genomen naar Langedijk. Na dit avontuur waren we pas om half zes thuis. De diverse echtgenotes waren niet erg blij, hetgeen achteraf best te begrijpen was.

De volgende morgen werd de eigenaar van het busje gebeld door de politie van Egmond. Of wij iets te maken hadden met een gebroken mast. Kennelijk en zeker niet onbegrijpelijk, waren we door enkele buurtbewoners gesignaleerd. Uiteraard beloofden we de kosten van een nieuwe vlaggenmast te betalen en daarmee nam de politie gelukkig genoegen. Zo werd het toch nog een duur uitje, maar genoten hadden we wel!

Jan Wilmink

Jan Wilmink ontvangt de felicitaties namens de Kolfbond van Peter Wakelkamp, ter gelegenheid van zijn 50-jarig lidmaatschap





De zeventiger jaren

Deze jaren worden vooral gekenmerkt door gezelligheid en vriendschap. De jaarverslagen noemen huwelijksjubilea, geboortes van (klein)kinderen en helaas ook heel wat overlijdens van de oude garde. In het kasboek staan de uitgaven voor heel wat bloemstukjes en in 1977 is de rek er dan ook een beetje uit en gaat de contributie omhoog van f25,- naar f50,- (in 2 termijnen te voldoen). Ook nieuw bij de uitgaven is de “boterstaaf”, die vanaf dat jaar een traditionele kerstattentie zal worden, soms vervangen door wijn, tulband of andere lekkernij.

9 Eeuwen Langedijk

In 1980 viert de hele gemeente Langedijk zes weken lang het 9 Eeuwen feest. In alle dorpen zijn de straten versierd met vlaggetjes, er is een 7 kilometer lange braderie met aansluitend de zuurkoolmaaltijd. En natuurlijk de historische optocht. Buurtverenigingen, scholen en verenigingen gaan aan het timmeren, naaien en schilderen om een schitterende wagen te kunnen presenteren. Ook Vriendenkring is van de partij, gezamenlijk met 3 andere kolfverenigingen. Op de wagen komt een kolfbaan uit de 18^e eeuw compleet met tapkast. Twee van de soosbroeders, t.w. Klaas en Thijs, hebben plaats op de wagen, uitgedost in een kostuum uit die periode. Kosten noch moeite worden gespaard. Helaas wordt de wagen niet bekroond met een prijs. Ter herinnering aan de deelname wordt wel een fraaie oorkonde ontvangen. “Wij zullen deze oorkonde zuinig in het archief van Vriendenkring bewaren voor het nageslacht”.



De prijswinnaars bij het kampioenschap van de Nederlandse kolfbond.
(Foto Kees Blokker)

Thijs Maars nieuwe kampioen kolven

In Oudkarspel worden in die periode de Nationale kolfwedstrijden gespeeld, waarnaar vele deelnemers en toeschouwers in historische kledij komen. En hoewel het Vriendenkring korps in de voordagen op de 7^{de} plaats staat, hetgeen niet zo’n geweldig uitgangspunt is voor de overwinning, maakt de laatste dag alles goed. Thijs Maars wordt, na een hele spannende partij, kampioen. In het jaarverslag wordt dit uitgebreid beschreven: “Dus breekt een orkaan los. Vele vliegen van hun stoel af om Thijs te feliciteren en te omhelzen en te zoenen. En daar is hij dan de geweldige kampioen, welke het zoveel malen reeds verdiend had om kampioen te worden maar dan toch op het laatste moment weer faalde. Eindelijk had hij dan toch zijn zin”. Ook het gummi korps doet het goed, zij weten toch nog beslag te leggen op de 2^e plaats.

Feestcommissie

Nadat in 1978 een einde is gekomen aan de feestjes met TOP, wordt tijdens de jaarvergadering in 1981 voorgesteld om weer eens een feestavondje met de dames te organiseren. Er wordt een feestcommissie ingesteld onder voorzitterschap van Bram Klos, die aan het werk gaat. Op 24 september is het zo ver. De feestavond begint met een sterrit die niet zo eenvoudig bleek te zijn. Bij terugkomst in Concordia is er een koffietafel en worden er diverse spelen zoals kolven, kegelen en biljarten op de vlotbrug gedaan. Dit alles afgewisseld met een paar rondjes bingo, waarbij leuke prijsjes zijn te winnen.



Na 2 jaar komt er aan deze, opnieuw leven ingeblazen, traditie al weer een eind en moeten de dames wachten tot 1987 om weer eens een avondje met Vriendenkring uit te kunnen. Ze gaan naar de bowling in Heerhugowaard, waar een gezellige avond wordt doorgebracht en waar leuke prijzen te winnen zijn. Het succes van deze avond vraagt om meer, dus ook in de volgende 2 jaar gaat men bowlen.

Ook dit initiatief krijgt geen vervolg. Wel wordt in 1992 de nieuwjaarsreceptie ingevoerd. Pas in 1995 worden de dames weer betrokken bij de kolffactiviteit als ze, nadat de heren 's middags een partijtje hebben gespeeld (om de Vriendenkringbokaal), worden opgehaald en kunnen genieten van een goed verzorgde broodmaaltijd, waarna met spelletjes en een quiz de avond wordt doorgebracht.

In 1996 wordt er een feestcommissie geformeerd, met daarin Volkert Nobel, Johan Bruinsma en Liese Rinsma. Zij verzorgen een uitje, waardoor zij dankzij "bijzonder positieve uitlatingen" in de volgende 5 jaar vastzitten aan deze klus. Want "een winning team moet je niet veranderen".

Ze zorgen in die jaren voor leuke uitstapjes, o.a. naar het Zuiderzee Museum, Fort Kijkduin en Graft-De Rijp. De rit naar deze locaties bestaat vaak uit een z.g. puzzeltocht en de middag wordt uiteraard afgesloten met een heerlijke maaltijd en/of barbecue.



2012 Uitje naar het Aviodrome

In 2002 trekken Bruinsma en Rinsma zich terug uit de feestcommissie en nemen Menno Boon en Peter Kos het stokje over. Volkert Nobel blijft nog 3 jaar betrokken bij dit groepje, maar verhuist dan naar Hoorn. In de jaren erna wisselen de namen in de uitjescommissie regelmatig, hetgeen geen belemmering is voor het vinden van leuke bestemmingen. Zo bezoeken de heren en dames o.a. het AZ-stadion, Aviodrome, de huisvuil-centrale HVC en het eiland Wieringen met aansluitend een vaartocht op de Waddenzee.

Nieuwjaarsreceptie

In 1992 ontvangen de leden deze uitnodiging: "Op verzoek van onze voorzitter had het bestuur van Uw sociëteit gemeend de aanvang van dit verenigingsjaar eens een speciaal tintje te moeten geven en wel door het houden van een nieuwjaarsreceptie". Velen maken hiervan gebruik en komen met hun echtgenote c/q vriendin naar Concordia. Ieder wordt verwelkomd met een glas champagne en er worden Oudhollandse spelletjes gedaan. "Al met al dachten wij op een geslaagde avond te kunnen terugzien, welke wellicht in de toekomst nog eens voor herhaling vatbaar is".

Dat gebeurt dan ook en een nieuwe traditie is geboren.

In 2000 kan Johan Bruinsma het niet laten het volgende op te merken in de rondvraag: "deelt mede dat hij de Nieuwjaarsreceptie zeer op prijs heeft gesteld, maar waarschuwt dit niet jaarlijks te doen, teneinde een sleur te voorkomen". Aangezien Johan bijna bij elke rondvraag een humoristische opmerking maakt, kan ook dit waarschijnlijk in deze categorie worden geplaatst.

In 2005 wordt de nieuwjaarsreceptie voor genodigden afgeschaft en genieten de heren tijdens de eerste soosavond van het nieuwe jaar van een rondje van de penningmeester en brengt de voorzitter een toast uit.



Klaas van Vuure en Frans Seijdell in actie bij 'Alle Negen'

Kegelclub 'Alle negen'

In 1974 ontstaat een uitwisseling met de kegelclub uit Den Helder. Rijn Wolfswinkel, Steven de Rijke en zijn zoon Bert de Rijke (dan woonachtig in Den Helder en lid van 'Alle Negen') stellen voor te gaan.

Dit wordt een groot succes. Gezellig met z'n allen in de auto naar Den Helder, daar de moeilijke kegelsport beoefenen en ook o.a. onthaald worden op een heerlijke Indische rijsttafel; want daar kunnen die Marinemensen wat van!

Omgekeerd zet Vriendenkring bij het tegenbezoek zijn beste beentje voor om de kegelaars de eerste beginselen van de kolfsport bij te brengen en ze naast de drankjes bijvoorbeeld op een echte Langedijker koolschotel te onthalen.

De animo voor de uitwisseling wordt steeds minder en in 2016 wordt besloten om de jaarlijkse bezoeken te beëindigen.

Kolfwedstrijden

Hoewel de kolvers van Vriendenkring jaarlijks enthousiast deelnemen aan diverse wedstrijden, behoren ze jammer genoeg niet vaak bij de winnaars. In de jaarverslagen worden winnaars van 1^e, 2^e en 3^e plaatsen genoemd, zowel van sajete als van gummi en ook van het Korps, wedstrijden van de P.P.C. (Pers- en Propaganda-commissie), van 50- en 30 slagen wedstrijden, Zestallen, Langedijker kampioenschappen, onderlinge wedstrijden met 'Ons Genoegen' en de Gouden Tientjes wedstrijd. Het zijn te veel namen om te vermelden in dit geschiedenisverhaal, bovendien is de kans dat deze lijst onvolledig zal zijn heel groot.

Om een indruk te geven van wat succesjes volgt hier een kleine opsomming:

- Op 15 januari 1962 wordt door Cor Langedijk in Hoogwoud de titel van het landskampioenschap sajete kolven met 150 punten verworven.
- In het jaarverslag 1974 lezen we dat K. van Nienes kampioen is bij de junioren tijdens de Nat. Kolfkamp
- In 1980 presteert het Gummi Korps bestaande uit P. Slot, Y. Klos en J. Wilmink het om, na een slechte start in de 3^{de} serie alsnog 165 pnt. te slaan, waardoor ze uiteindelijk de 2^{de} plek behalen met 449 punten.
- Bij de 50 slagenwedstrijd in Concordia in mei 1986 (met 172 deelnemers) halen maar liefst 3 spelers van Vriendenkring in hun eigen klasse de eerste plaats, te weten: 2^e klasse J. Wilmink met 471 pnt., 3^e klasse C. Keeman met 421 pnt. en 4^e klasse Jb. Bruynen met 377 punten.
- 1992 is voor Nico Zijp een jaar met veel overwinningen. Bij de Gouden Tientjeswedstrijd haalt hij de 1^e prijs in de 4^e klasse met 134 pnt. Bij de 50 slagenwedstrijd, eveneens in Oudkarspel haalt hij de serieprijs in de 4^{de} klasse. Datzelfde gebeurt bij de 50 slagenwedstrijd in Venhuizen later dat jaar. Ook lukt het hem dat jaar om een 60 punten klap te slaan, "een formidabele prestatie voor een zo prille kolver". Om het succes compleet te maken presteert hij het om bij de Langedijker kampioenschappen de kampioenstitel te halen in de 3^{de} klasse met in totaal 131 punten.

Om deel uit te kunnen maken van het Korps is in de afgelopen 100 jaar een aantal keren 'gesteggel' geweest. Is voor het samenstellen hiervan in de beginjaren een verkiezingen tijdens de ledenvergadering voldoende, in later jaren wordt een soort onderlinge wedstrijden gehouden. De beste 3 gaan naar de jaarlijkse wedstrijden van de Kolfbond. Als het aantal actieve kolvers bij Vriendenkring terugloopt is het soms zelfs moeilijk om een Korps met goede spelers te kunnen samenstellen.



Lieze Rinsma (2011)



Nico Zijp, Cor Keeman en Rijn
Wolfswinkel (2008)



Lieze Rinsma en Arie Chattillon (2013)



Siem Groot (2018)



Menno Boon (2018)

Herman Visser
(2005)





Na wat strubbelingen in 1986 besluit het bestuur een enquête te houden onder de leden, waarbij zij kunnen kiezen uit 3 mogelijkheden om tot samenstelling van het Korps te komen. Het resultaat hiervan is dat “diegenen die het hoogste gemiddelde van de eigen geslagen punten in minimaal 5 onderlinge maandwedstrijden behalen voor het Korps in aanmerking komen”.

Bekers, medailles en prijsjes

De prijzenkast van Vriendenkring is in die honderd jaar goed gevuld geworden. Vele bekens, lauwerkransen en medailles vullen de vitrine die vanuit Concordia meegenomen is naar Celavie en daar een prominente plek aan de wand gekregen heeft.

Ook is er nog het herinneringsbord van Vriendenkring ‘het 60 slagenbord’ waarop gememoreerd wordt, wie en wanneer hij in één partij $5 \times 12 = 60$ punten heeft geslagen.

- De Onderlinge Wedstrijden.

In de beginjaren wordt er in de ‘Onderlinge’ samen met ‘Ons Genoegen’ uitgemaakt welke soos de beste speler heeft. In latere jaren wordt de term de ‘Onderlinge’ binnen Vriendenkring gebruikt voor de strijd om het kampioenschap binnen de vereniging. Degene die in zeven maandelijkse kolfwedstrijden het meeste aantal punten weet te slaan, mag zich voor een jaar ‘Clubkampioen’ noemen.

- De Vriendenkring Bokaal.

Op de feestmiddag in 1995 wordt er voor de kolfwedstrijd, die ’s middags wordt gehouden, een fraaie wisselbeker beschikbaar gesteld. De heren doen uiteraard goed hun best. De eerste die hem in ontvangst mag nemen is Sam Rood. “Wiens naam inmiddels op de beker is aangebracht en nu in de prijzenkast prijkt”.

Naast de kampioenstitel wordt er dus voortaan ook gestreden om de ‘Vriendenkring Bokaal’.

- De Prestatie Onderlinge Wedstrijd.

In de jaarvergadering van 2013 is, om de kolfprestaties van de leden positief te beïnvloeden, de Prestatie Onderlinge Wedstrijd in het leven geroepen. Dit betreft een zevental maandelijkse wedstrijden vanaf september tot en met maart.

Bij de aanvang hiervan leggen de deelnemers een klein bedrag in en wordt hun gemiddelde genoteerd. Slaat een kolver boven zijn gemiddelde dan krijgt hij recht op een procentuele beloning, slaat hij echter beneden zijn gemiddelde dan wordt zijn ingelegde bedrag procentueel gekort.

Aan het einde van het seizoen wordt het behaalde resultaat van elke speler bekend gemaakt en vindt de voor hem al dan niet positieve uitbetaling plaats.

Het is gebleken dat de kolvers hierdoor tijdens elke ‘Prestatie-wedstrijd’ opnieuw gemotiveerd worden om hun prestaties te verbeteren.

- Een ander fenomeen is het spelen om een prijsje. Bij de onderlinge wedstrijden en ook vroeger bij het klaverjassen is het altijd de kunst om met een prijs naar huis te gaan. Wie is er niet eens met gerookte zalm, een stuk kaas of een doos bonbons naar huis gegaan? En als je dan een keer matig presteert is er altijd nog de poedel- of aanmoedigingsprijs om thuis – zonder nadere toelichting – op tafel te leggen.

Tot slot

Hoewel lang niet alles uit de afgelopen 100 jaar behandeld is, denken we dat dit verhaal een goed beeld geeft van Sociëteit Vriendenkring in de periode 1919 – 2019.

We hopen dat u het met plezier heeft gelezen, af en toe heeft kunnen (glim)lachen en in gedachten even terug bent gegaan ‘naar die goede oude tijd’.

Verschillende namen van actieve, prominente en kleurrijke leden worden genoemd. Vele anderen staan niet vermeld, hetgeen niet wil zeggen dat ook zij geen belangrijke bijdrage hebben geleverd om Vriendenkring te maken tot wat het is, en hopelijk nog lang zal blijven, namelijk een VRIENDENKRING.



Rob Eecen



Dirk Korver





Sociëteit Vriendenkring

Rijn Wolfswinkel wordt door Nico Zijp gefeliciteerd als biljartkampioen in 2005



Onderstaande tekst is geschreven door Rijn Wolfswinkel (voorzitter van 1991-2009), als voorwoord in het programmaboekje ter gelegenheid van de Nederlandse kolfkampioenschappen in september 2003, die gehouden werden in Concordia.

De Sociëteit is opgericht op 3 februari 1919, één jaar na de opening van Concordia in 1918. Concordia is oorspronkelijk tot stand gekomen als vennootschap met aandeelhouders en als eerste gerant dhr. Horemans. Later om maar enkele namen te noemen: dhr. Jenner, Hop, de Vries, Duif, Liefhebber en natuurlijk Marja Bes. Nu, vanaf 1995, zwaait André Ruiter hier de scepter.

De Sociëteit Vriendenkring begon in 1919 met 65 leden, waaronder een dominee. Later, omstreeks 1934 daalde dit aantal tot zo'n 15 leden, de crisisjaren waren daar natuurlijk debet aan. Het schijnt in die tijd wel eens voorgekomen te zijn dat op de soosavond alleen Ger Hop en Gerard Deutekom aanwezig waren. In 1938 ging het de vereniging weer meer voor de wind en velen meldden zich weer aan bij Vriendenkring.

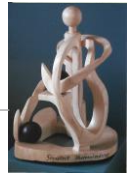
Vriendenkring ook wel "hoedensoos" genoemd, omdat de leden hoofdzakelijk uit de "gegoede burgerij" (middenstand, handelaren en agrariërs) voortkwamen. Gelukkig is dat thans niet meer zo, want een ieder die voelt voor een avondje ontspanning is welkom of, zoals in het reglement van oprichting stond: *men stelt zich voor om genoeglijk bijeen te zijn door uitoefening van Kolf.*

Gedurende WO II werd soms uitgeweken naar de middag in verband met de noodzakelijke verduistering en het 25-jarig bestaan werd gevierd op 12 februari 1944 's middags om 3 uur en om de kosten binnen de perken te houden zou de zg. dubbeltjespot worden aangesproken. Ook de ledenvergadering van 12 januari 1945 werd om "klokslag" 4 uur begonnen, ook al omdat er sprake was van deportaties van mannen naar Duitsland. Toch waren er volgens de presentielijst nog 23 leden aanwezig.

Vanaf de naoorlogse periode blijft het ledental rond de 30 schommelen met een kleine opleving richting het 50-jarig bestaan met een feestje in het verschiep. Men was toch al op zoek naar verjonging, met name in het bestuur.

Men begon in 1919 met een contributie van één gulden en die was opgelopen tot f 25 in 1976, maar wordt dan in 1977 rigoureuus verhoogd naar f 50. Nu betalen we € 70 maar er is geen dubbeltjespot/kwartjespot meer. (want ook de dubbeltjespot was meegegroeid)

Het is nog steeds traditie dat, wanneer iemand de soosavond bezoekt met het doel lid te worden, hij enige keren aanwezig moet zijn geweest ter kennismaking met de overige leden, waarna hij geballoteerd wordt: de leden stemmen over het al af niet lid worden van de betreffende persoon. Momenteel heeft Sociëteit "Vriendenkring" ruim 30 leden en maandagavond is de clubavond.



Jan de Vries

Hylke Hoeksma



Gerrit Besseling

Frank Bonsel



Arie Chattillon



Reglement der Sociëteit
„Vriendenkring“ te Noord-Scharwoude
Art 1

Naam en Zetel.

De vereeniging draagt den naam „Vriendenkring“ en is gevestigd te Noord-Scharwoude
Art 2

Doel

Men stelt zich voor op de Sociëteit genoegelijk bijeen te zijn door de uitoefening van Kolf, Billard en andere spelen.
Art 3.

Geen dobbelspel zal worden toegelaten.
Art 4

Geen kolfpartij wordt gespeeld door meer dan tien personen en met meer dan vijf bal-
len
Art 5

Elke kolfpartij wordt gespeeld naar genoege der spelers; de meerderheid beslist hierbij.
Art 6

De vennootschap stelt 2 billards ter beschikking der sociëteit; bij afschrijving zijn de verliezers verplicht aan anderen de partij over te laten. Dit geldt ook



Reglement der Sociëteit "Vriendenkring" te Noord-Scharwoude (vastgesteld op 3 februari 1919)

- Art.1 Naam en zetel.
De vereeniging draagt de naam "Vriendenkring" en is gevestigd te Noord-Scharwoude.
- Art. 2 Doel.
Men stelt zich voor op de Sociëteit genoeglijk bijeen te zijn voor de uitoefening van Kolf, Billard en andere spelen.
- Art. 3 Geen dobbelspel zal worden toegelaten.
- Art. 4 Geen kolfpartij wordt gespeeld door meer dan tien personen en met meer dan vijf ballen.
- Art. 5 Elke kolfpartij wordt gespeeld naar genoegen der spelers; de meerderheid beslist hierbij.
- Art. 6 De vennootschap stelt twee billards ter beschikking der sociëteit; bij afschrijving zijn de verliezers verplicht aan de anderen de partij over te laten. Dit geldt ook voor hen die twee partijen achter elkander hebben gewonnen; een partij is 50 caramboles.
- Art. 7 Aan zaalhuur zal jaarlijks een gulden per lid worden betaald, terwijl voor kolf en billardspel de helft der gewone kosten wordt berekend.
- Art. 8 De sociëteit is lid van de Ned. Kolfbond en contribueert daarvoor jaarlijks tien gulden.
- Art. 9 De bijeenkomst wordt gehouden elken vrijdagavond; in den zomer van 1 April tot 1 October te zeven ure, de overige maanden te zes ure.
- Art. 10 De sociëteit zal worden gesloten uiterlijk des nachts te twaalf ure.
- Art. 11 Rechten en plichten der leden.
Het sociëteitsjaar begint 1 januari; de penningmeester beschikt elk kwartaal over een vierde der Contributie á een gulden.
- Art. 12 Wie zes weken na den verlopen termijn aan den penningmeester de Contributie niet heeft voldaan, verlies zijn lidmaatschap.
- Art. 13 Wie bedankt of geroyeerd wordt, verliest zijn rechten op de bezittingen der sociëteit.
- Art. 14 Die als lid wenscht toe te treden moet zich wenden tot een bestuurslid; over al of niet toelating wordt binnen veertien dagen beslist door het bestuur in overleg met het bestuur der vennootschap. Ieder nieuw aangenomen lid betaalt een gulden entree.
- Art. 15 Elk lid is gerechtigd personen te introduceren woonachtig buiten de vier gemeenten aan den Langedijk. Zij die aan den Langedijk wonen, worden slechts eenmaal toegelaten.
- Art. 16 Elk voorstel van één of meer leden wordt op de e.v. ledenvergadering in behandeling genomen en wordt er bij meerderheid van stemmen over beslist.
- Art. 17 Elk voorstel tot reglementsherziening kan worden ingediend door minstens tien leden, en wordt op de e.v. ledenvergadering behandeld.
- Art. 18 Bestuur. Het bestuur bestaat uit vijf leden. Voorzitter, Secretaris, Penningmeester en twee baancommissarissen. Het verdeelt de functies onderling.
- Art. 19 Jaarlijks in de maand Januari treedt één lid van het bestuur volgens rooster af doch is niet direct herkiesbaar. De penningmeester doet in Januari rekening en verantwoording van zijn gehouden beheer. De secretaris is verplicht notulen te houden van bestuurs- en ledenvergaderingen. (Artikel 19 is gewijzigd in de vergadering van 25 februari 1922 waarin bepaald wordt wel herkiesbaar)
- Art. 20 In alle gevallen, waarin dit reglement niet voorziet, beslist het bestuur.



De kolfsport In jaartallen

- 1390 Albrecht van Beijeren, regent over Holland, Zeeland en Henegouwen, geeft de Haarlemmers “ten eeuwigen dage” een stuk grond ten geschenke aan de Haarlemmerhout om daar te kolven.
- 1398 Dezelfde Albrecht staat de inwoners van Brielle toe “te caetsen ende bal metten colven te slaen buten de vesten”.
- 1587 De stad Utrecht vaardigt een resolutie uit, waarbij het verboden wordt om tijdens de predicatie te kolven, vanwege het “razen en tieren” waarmee dit gepaard ging.
- 1771 De eerste overdekte banen van 80 x 20 voet worden gebouwd.
- 1792 In Leiden zijn 45 banen. In Rotterdam 53, in Utrecht 21 en in Amsterdam zelfs 216 kolfbanen.
- 1841 De eerste waarschuwingen tegen het verdwijnen van de kolfsport worden gepubliceerd.
- 1850 Dordrecht is kolfcentrum voor rijke handelslieden. Ze drinken Rijnwijn en eten beschuit met oude kaas.
- 1869 Gilles Dionysius Jacobus Schotel schrijft zijn “Maatschappelijk Leven van onze Voorvaderen in de zeventiende eeuw”. Hierin komt een historisch overzicht van de kolfsport voor.
- 1880 De algemene verwachting is dat het kolfspel binnen 5 jaar geheel verdwenen zal zijn.
- 1884 Dr. G.C. van Balen Blanken heeft de leiding bij een kolfwedstrijd van de sociëteit “De Vier Eenen” te Spanbroek. Hij oppert daar het denkbeeld een NEDERLANDSE KOLFBOND op te richten.
- 1885 De Nederlandse Kolfbond wordt opgericht in het lokaal van “Keer Niet” te Haarlem. Negen sociëteiten sluiten zich aan. Drie daarvan bestaan nu nog en zijn dus ouder dan de bond. Het zijn:
- “De Vier Eenen” te Spanbroek
 - “Op Maat” te Zuid-Scharwoude
 - “Over de helft” te Nieuwe Niedorp.
- 1919 Sociëteit “Vriendenkring” te Noord-Scharwoude wordt opgericht.
- 1985 De Nederlandse Kolfbond krijgt het predicaat “KONINKLIJK”.



Al vanaf het jaar 1200 werd er in de lage landen de voorloper van het kolfspel, het kaatsspel gespeeld. Sommigen zien hierin de voorloper van tennis en badminton. De bal werd met de vlakke hand weggeslagen. Ter bescherming tegen de harde bal trok men vaak dubbele handschoenen aan. Er waren veel banen, vaak in of nabij taveernen en herbergen. In de winter werd er ook veel gekolfd op ijsbanen. Van een overkoepelende organisatie was nog geen sprake.

Toen in 1885 de Nederlandse Kolfbond werd opgericht, leek de kolfsport vrijwel ter ziele te zijn. Het is de onschatbare verdienste van Dr. G.C. van Balen Blanken geweest, dat hij bijtijds begrepen heeft, dat hier kunstmatige beademing moest worden toegepast. Hij was een bekwaam organisator en bracht de resten van de kolfsport bijeen in het verband van “DE NEDERLANDSE KOLFBOND”. Zonder zijn ingrijpen hadden wij het kolven nu alleen nog uit de geschiedenisboeken gekend.

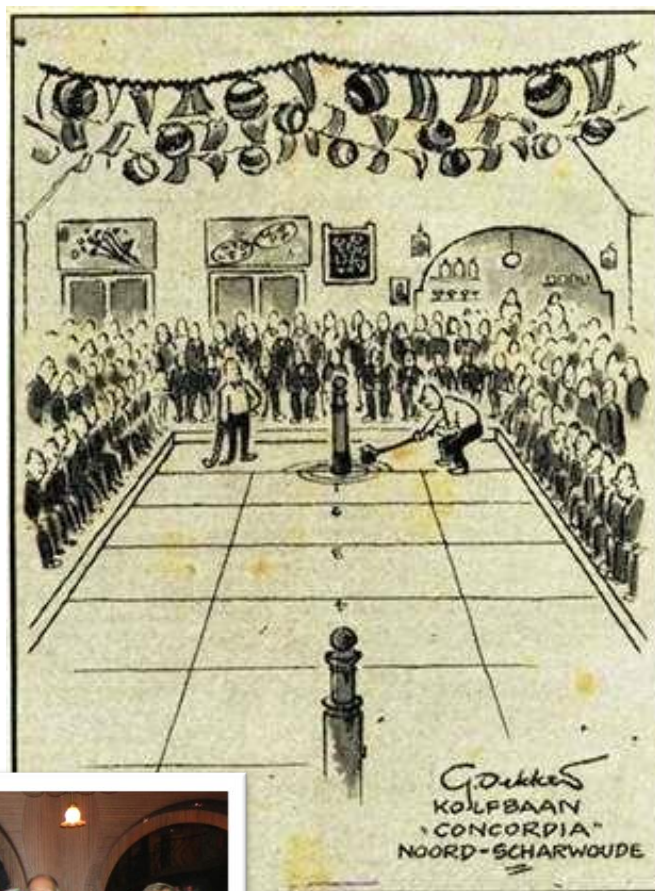


Voetbal, wielrennen en andere sensationele nieuwigheden verdrongen het recreatief kolven bijna volledig. De kolfclubs hadden het nadeel dat ze vrijwel automatisch moesten verdwijnen als hun ledental beneden een bepaalde grens kwam. Het was dan voor de caféhouder, in wiens pand de kolfbaan gevestigd was, financieel niet meer interessant.

Veel gymnastiekzalen, dansgelegenheden en toneelzaaltjes op het platteland, blijken bij nadere beschouwing, oorspronkelijk een kolfbaan zouden blijken te zijn.

Er zijn nu nog zo'n 18 kolfbanen waarvan 37 clubs gebruik maken. Ze hebben in totaal ongeveer 700 leden. Het merendeel van de leden is actief kolfster/ kolver.

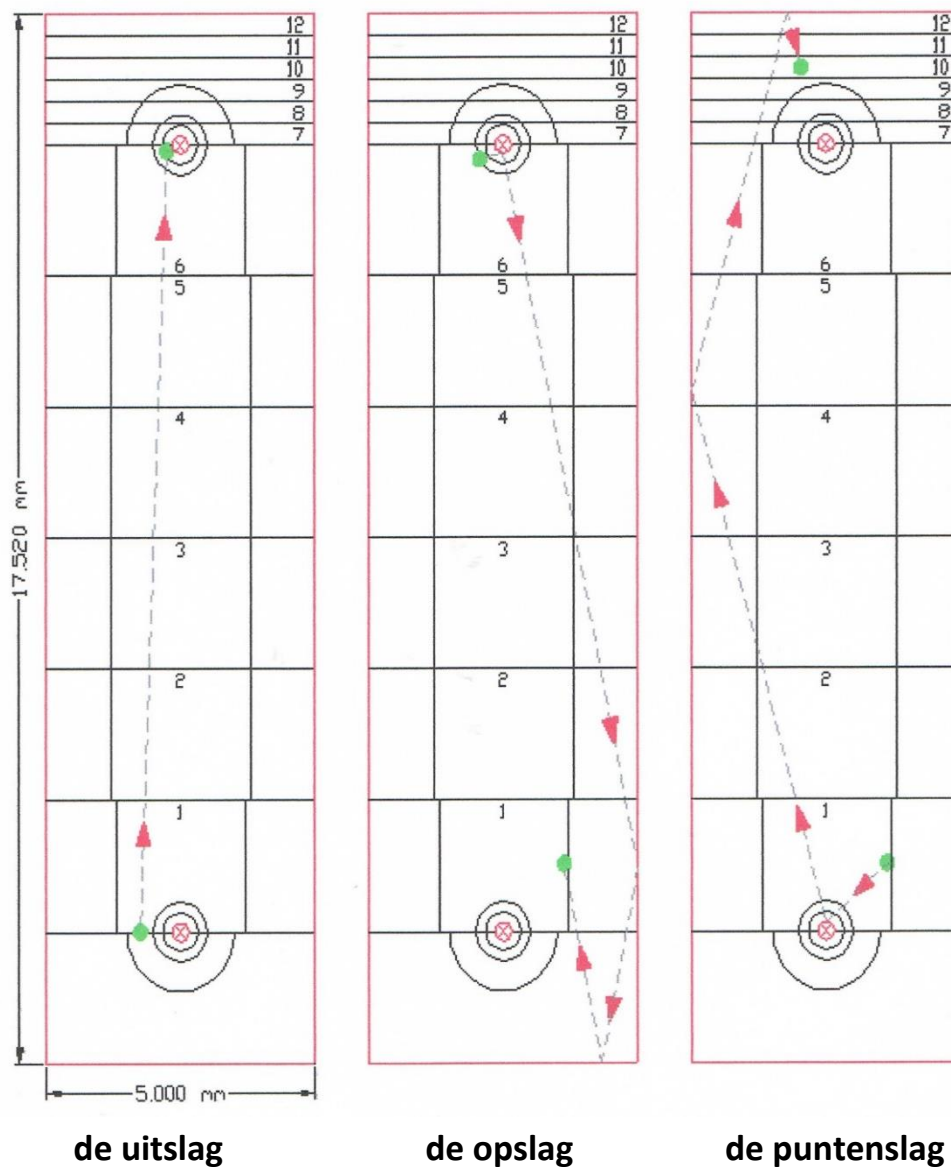
In het voorgaande werden de verenigingen "clubs" genoemd. In werkelijkheid zijn zij sociëteiten. Het zijn geen organisaties die zich één of ander doel stellen. Vaak zijn het eilanden van rust waarin de vrouw en de man (de kolf sport is democratisch) een avond per week onder vrienden zich kan overgeven aan een spel dat niets anders vraagt dan volledige overgave. Er komen geen bijzondere kracht- of behendigheid aan te pas en ouderen hebben evenveel kans als jongeren.



Langedijker
Kolfkampioenschappen
november 2010 in Concordia



De kolfbaan en de drie slagen

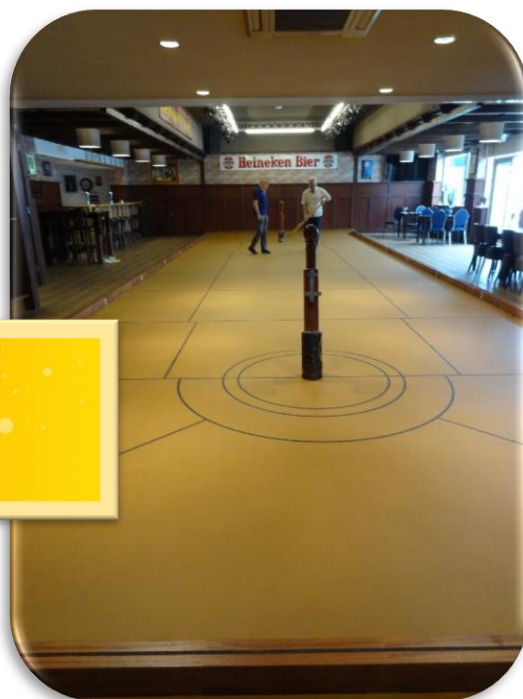


Bij het kolfspel staat de speler met zijn voeten op dezelfde grond waarop de bal zich voortbeweegt. Zijn relatie tot de voorwerpen in de baan is zeer nauw. Hij kan, als hij dat wil, zelfs met de geslagen bal meelopen en hem in het geheim aanmoedigen, bedreigen of vermanen. De kolf speler (ster) doet namelijk het volgende:

Hij slaat met de kolfkliek de gummi- of sajjetbal uiterst zacht en beheerst naar de achterpaal (eerste slag = UITSLAG). Daarna volgt hij de balbaan met een onbewogen gezicht, maar zijn ogen hebben een bemoedigende, hopende, afsmekende uitdrukking. Want als er geslagen is, is er niets meer aan te doen!

Terwijl de bal zich voortbeweegt en de achterpaal raakt, mag men een trekbal nemen (tweede slag = OPSLAG). Soms mist hij de paal en rolt de bal door. Hier werpt de bal zijn eigen vragen op. Soms wil hij, en blijft hij in een ideale positie liggen, terwijl hij eerst iets anders van plan scheen te zijn. Soms doet hij iets onmogelijks en blijft pal achter de paal liggen (een kasbal). In beide gevallen moet men nu proberen de bal waar hij is blijven liggen zo zien te slaan (OPSLAG) dat hij de achterpaal raakt en terug rolt naar de voorpaal, hierbij is van groot belang dat deze opslag beheerst wordt uitgevoerd, zodat de bal weer in een ideale positie voor de paal komt te liggen.

Nu vervolgens de derde slag (PUNTENSLAG) gegeven. Bij deze puntenslag lijkt hij soms te vertrekken met een grote belofte voor een hoge score, maar blijft dan toch liggen in vak Zes, Zeven of Acht. Ook kan hij hierbij de achterpaal raken wat dan Tien punten geeft. Maar het mooiste is natuurlijk als hij in de Elf of de Twaalf komt te liggen, want dat geeft de meeste punten.



Café De Heerlijkheid
 Gastheer Roy Zegers
 Dorpsstraat 826
 1724 RC Oudkarspøl
 heerlijkheidoudkarspøl@ziggo.nl
 0226702671

Stichting *Lief* Langedijk

Stichting Lief Langedijk ondersteunt diverse projecten in Langedijk.

Ook wordt elk jaar de Martin Neesen Prijs door ons uitgereikt.

Kijk voor meer informatie op www.lieflangedijk.nl

onder kopje stichting.

Samen maken we Langedijk nog mooier en liever!



1	KS	11	5	9	6	2	33	1	X	4	6	X	11	
2	FB	2	X	5	3	X	10	X	2	12	X	8	22	
3	PK	6	X	X	11	X	17	2	8	X	3	6	19	
4	DZ	5	X	X	6	10	2	1	6	5	10	12	10	43
5	XHV	11	2	X	10	11	34	X	9	3	9	6	27	
6	XDVAK	X	6	8	X	9	23	X	5	9	X	4	18	
7	KB	X	4	3	3	X	10	X	X	X	8	X	8	
8	XEPO	9	11	11	12	12	55	12	10	11	X	12	45	
9	XDW	6	9	6	10	11	42	6	12	11	3	5	37	
10	XBS	4	9	12	6	3	34							
11	CK	X	12	4	12	12	40	8	6	5	4	12	35	
12	XDH	4	2	5	6	4	21							
13	LR	12	12	12	10	4	50							

